

Notat

9. november 2016
J.nr. 11-0296295

Selskab, Aktionær og
Erhverv
JLV & RIG

Grund- og nærhedsnotat vedr. Europa-Kommissionens forslag til Rådets direktiv om et fælles selskabsskattegrundlag (CCTB)

Europa-Kommissionens forslag til Rådets direktiv om et fælles selskabsskattegrundlag, KOM(2016) 685 af 25. oktober 2016 (CCTB). Notatet oversendes også til Folketingets Skatteudvalg.

1. Resumé

Kommissionen har den 25. oktober 2016 fremlagt et direktivforslag om et fælles selskabsskattegrundlag, KOM(2016) 685 (Common Corporate Tax Base - CCTB). Forslaget vil indebære, at der skabes et fælles regelsæt for beregningen af den skattepligtige indkomst. Regelsættet vil være obligatorisk for store koncerner med en omsætning på mere end 750 mio. euro (ca. 5,6 mia. kr.) og frivilligt for øvrige selskaber i EU.

Selskaber, der ikke omfattes af CCTB, fortsætter med at følge de respektive nationale selskabsskatte regler. Skattesatserne i EU bliver ikke berørt. EU-landene vil stadig kunne fastsætte deres egne selskabsskattesatser.

Forslaget skal ses i sammenhæng med direktivforslaget om et fælles konsolideret selskabsskattegrundlag, KOM(2016) 683 (Common Consolidated Corporate Tax Base - CCCTB). Kommissionen anser de to direktivforslag erstatter det direktivforslag, som Kommissionen fremsatte den 16. marts 2011 om et fælles konsolideret selskabsskattegrundlag, KOM(2011) 121 (Common Consolidated Corporate Tax Base - CCCTB).

En vedtagelse af forslaget vil medføre behov for væsentlige ændringer af den danske selskabsskattelovgivning.

2. Baggrund

Kommissionen fremsatte 16. marts 2011 et direktivforslag om en fælles konsolideret selskabsskattebase (Common Consolidated Corporate Tax Base, CCCTB). Forslaget ville medføre, at koncerner (eller enkeltstående selskaber) med aktivitet i flere EU-lande ville kunne vælge at opgøre en samlet skattepligtig indkomst efter ét sæt fælles EU-regler. Indkomsten skulle herefter fordeles til beskatning mellem de berørte EU-lande efter en fordelingsnøgle. Hvert land skulle herefter kunne beskatte den del af indkomsten, som henførtes til det pågældende land, med sine egne selskabsskattesatser. Det var således kun metoden til beregning af den skattepligtige indkomst, skattebasen, der var fælles, ikke skattesatsen.

CCCTB-forslaget fra 2011 har været drøftet i Rådet siden fremsættelsen, men det har ikke været muligt at finde enighed. Drøftelserne har været koncentreret om selskabsskattegrundlaget. Der har alene kunnet opnås enighed om de elementer, som skulle modvirke aggressiv skatteplanlægning, herunder skatteudhuling og indkomstflytning (Base Erosion and Profit Shifting (BEPS)) og som blev udskilt i det såkaldte skatteundgåelsesdirektiv (anti tax avoidance directive – ATAD)¹.

Kommissionen har den 25. oktober 2016 fremsat CCCTB-forslaget i en fornyet udgave. Forslaget er oversendt til Rådet den 7. november 2016 i dansk sprogversion. Den væsentligste forskel er, at det nye initiativ består af en trinvis tilgang. Kommissionen foreslår således to direktiver – dels et direktivforslag om et fælles selskabsskattegrundlag, dels et direktivforslag om konsolidering og fordelingsnøgle. Kommissionen forestiller sig, at medlemslandene først forhandler om et fælles selskabsskattegrundlag, og først forhandler konsolideringsforslaget, når der er enighed om det fælles selskabsskattegrundlag.

I første omgang skal der således alene opnås enighed om det ene direktivforslag, som indebærer en *fælles* selskabsskattebase (Common Corporate Tax Base, CCTB).

En anden væsentlig forskel i forhold til det oprindelige forslag er, at det fælles selskabsskattegrundlag skal være obligatorisk for koncerner, der regnskabsmæssigt har en konsolideret omsætning på mere end 750 mio. euro (ca. 5,6 mia. kr.) i det forudgående regnskabsår. Disse koncerner skal opgøre deres skattepligtige indkomst efter CCTB-reglerne, dvs. med samme fradrag mv., uanset i hvilke EU-lande koncernens aktiviteter foregår. Selskaberne vil således fortsat skulle opgøre deres skattepligtige indkomster separat i hvert enkelt land, som det har aktiviteter i, men altså efter samme opgørelsesregler. CCTB-reglerne vil være frivillige for andre selskaber og koncerner. De selskaber og koncerner, der ikke vælger CCTB-reglerne, vil skulle opgøre indkomsten efter de nationale selskabsskatte regler.

CCTB-forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF-artikel 115 og kan vedtages med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

3. Formål og indhold

Formål

Kommissionen begrundet forslaget med, at de mange forskellige selskabsskatte regler i EU-28 udgør en væsentlig skattemæssig hæmsko for væksten på det indre marked. Manglen på fælles EU-regler fører ifølge Kommissionen ofte til både overbeskatning (dobbelbeskatning) og dobbelt-ikke-beskatning samt tunge administrative byrder for virksomhederne i forbindelse med efterlevelsen af de mange forskellige skatte regler. Desuden vil en vedtagelse af CCTB-forslaget være første trin i den trinvise vedtagelse af CCCTB.

¹ Rådets direktiv (EU) 2016/1164 af 12. juli 2016 om regler til bekæmpelse af metoder til skatteundgåelse, der direkte indvirker på det indre markeds funktion

Det andet trin (CCCTB-forslaget) vil gøre det muligt for et selskab at sende en samlet selvangivelse for selskabets aktiviteter til skattemyndighederne i kun ét EU-land. Selskabets samlede skattegrundlag vil derefter blive fordelt mellem de EU-lande, hvor det driver virksomhed. Det sker efter en særlig formel, hvori der indgår tre faktorer: *aktiver, arbejdskraft og omsætning*. Efter at skattegrundlaget er fordelt, kan EU-landene beskatte hver deres andel efter deres respektive nationale selskabsskattesatser. CCCTB-forslaget medfører, at det ikke er nødvendigt at anvende armslængdeprincippet (transfer pricing) mellem de koncernselskaber, hvis indkomster konsolideres. I det eksisterende regelsæt anvendes transfer pricing reglerne til at forhindre, at multinationale koncerner flytter indkomst til lavskattelande ved at fastsætte priserne på koncerninterne transaktioner kunstigt, dvs. anvender priser, som koncernen ikke ville anvende ved transaktioner med uafhængige selskaber. Armslængdeprincippet medfører, at de koncerninterne transaktioner skal prisfastsættes til markedspriserne.

Indhold

I det følgende gennemgås alene de regler, der fremgår af direktivforslaget om det fælles selskabsskattegrundlag (CCTB).

CCTB-forslaget vedrører alene skattegrundlaget. Medlemslandene vil fortsat selv kunne fastsætte selskabsskattesatsen, herunder fastsætte forskellige satser afhængigt af f.eks. indkomstarten (f.eks. højere satser på kulbrinteindkomst eller lavere satser på patentindkomst) eller størrelsen af selskabet (f.eks. lavere satser for små- og mellemstore selskaber), så længe det sker i respekt for bestemmelserne i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) om de frie bevægeligheder og statsstøtte.

Direktivet vil som nævnt være obligatorisk for koncerner med en omsætning på mere end 750 mio. euro (ca. 5,6 mia. kr.).

Det vil være frivilligt for øvrige selskaber og koncerner i EU. For at undgå, at virksomheder træder ind og ud af det fælles EU selskabsskattegrundlag i skatteplanlægningsøjemed, forpligter de sig dog til at bruge det i mindst fem år. Efterfølgende er valget af CCTB bindende for perioder på 5 år. Reglerne vil ikke finde anvendelse på selskaber, der er omfattet af tonnagebeskatningsregler. Danske rederier vil dermed fortsat kunne opgøre den skattepligtige indkomst efter tonnagebeskatningslovens regler, hvorved der sker beskatning på baggrund af skibenes tonnagekapacitet.

Selskabsskattegrundlaget beregnes på baggrund af alle selskabets indtægter, bortset fra indtægter, der udtrykkeligt er skattefritaget. De skattefritagne indtægter omfatter bl.a. modtagne udbytter og aktieavancer på datterselskabsaktier samt indkomst fra faste driftssteder i udlandet, idet CCTB-forslaget dog indeholder værnsregler for datterselskaber eller faste driftssteder i lavskattelande.

Fradragsberettigede udgifter er alle erhvervsmæssige udgifter. Omkostninger til rejsning af egenkapital eller gæld i forretningsøjemed er også fradragsberettigede. Omkostninger til

forskning og udvikling er ligeledes fradragsberettigede. Forslaget indebærer et såkaldt ”super-fradrag”, hvor virksomheder kan få fradrag for *mere* end 100 pct. af deres udgifter til forskning og udvikling². Det skal tilskynde virksomhederne til at investere i forskning og udvikling.

Forslaget indebærer endvidere et fradrag for egenkapitalfinansiering af nye investeringer, når der sker en forøgelse af egenkapitalen (dog maksimeret til forøgelserne i de seneste 10 år). Tilsvarende skal der ske beskatning, hvis egenkapitalen mindskes. Det skal sikre en mere lige skattemæssig behandling af investeringer finansieret med egenkapital (som i dag generelt ikke giver adgang til skattefradrag) og gældsfinansierede investeringer (som i dag typisk giver adgang til skattefradrag i form af rentefradrag).

Anlægsaktiver skal afskrives. Det er således obligatorisk for selskabet at afskrive (en del af) værdien af anlægsaktiver og tage fradrag for den årlige afskrivning. Aktiver med en anskaffelsessum på mindre end 1.000 EUR (ca. 7.500 kr.) straksafskrives. Aktiver med en *lang eller mellemlang tidshorison*t, såsom bygninger, skibe og fly, afskrives selvstændigt, mens aktiver med *kort tidshorison*t afskrives samlet i et saldoafskrivningssystem. Bygninger afskrives over enten 25 år (driftsbygninger) eller 40 år (kontorbygninger m.v.), mens andre materielle aktiver med mellemlang eller lang tidshorison afskrives over hhv. 8 år og 15 år. Immaterielle aktiver afskrives som udgangspunkt over restløbetiden. Saldoafskrivninger foretages med en sats på 25 pct. om året.

Underskud kan fremføres uendeligt til modregning i fremtidige overskud. Der er ingen mulighed for at tilbageføre underskuddene til modregning i tidligere års overskud.

Moderselskaber kan endvidere modregne underskud, der er opstået i direkte ejede koncernselskaber og faste driftssteder i andre EU-lande. Sådanne modregnede underskud skal dog genbeskattes (dvs. et beløb svarende til underskuddet medregnes som positiv indkomst), når der opstår overskud i de pågældende koncernselskaber og faste driftssteder, som har haft underskud, eller senest fem år efter modregningen, i det omfang der ikke allerede er sket genbeskatning. Det bemærkes, at denne regel vil bortfalde, hvis CCTB-forslaget om konsolidering vedtages.

CCTB-forslaget indeholder derimod ingen regler om sambeskatning eller lignende regler om underskudsoverførsel mellem koncernselskaber i samme land.

CCTB-forslaget indeholder transfer pricing regler. Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst skal associerede selskaber således anvende de priser og vilkår for interne transaktioner, som uafhængige selskaber ville have anvendt. Det bemærkes, at denne regel vil bortfalde mellem selskaber i konsolideringen, hvis CCTB-forslaget om konsolidering vedtages.

² 150 pct. af udgifterne for de første 20 mio. euro (ca. 150 mio. kr.) og 125 pct. for udgifter derudover. Opstartsvirksomheder med færre end 50 ansatte og en årlig omsætning og/eller årlig balance på maksimalt 10.000 euro (ca. 75.000 kr.) vil dog kunne fradrage 200 pct. af alle deres udgifter til forskning og udvikling.

CCTB-forslaget indeholder desuden en række værnsregler, der i store træk svarer til de regler, der med skatteundgåelsesdirektivet er vedtaget som minimumsstandard i EU. Det gælder således rentefradragsbegrænsningsreglen, omgåelsesklausulen, CFC-beskatning, exit-beskatning og regler om hybride mismatches. CCTB-forslaget indeholder desuden de regler om hybride mismatches, som Kommissionen ligeledes har foreslået 25. oktober 2016 som en ændring af skatteundgåelsesdirektivet.

Ifølge CCTB-forslaget tillægges Kommissionen beføjelse til at vedtage delegerede retsakter, således at den f.eks. fastlægger nærmere afskrivningsregler for leasede aktiver. Delegationen er tidsbestemt.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal høres i overensstemmelse med proceduren i TEUF artikel 115. Der foreligger endnu ikke en udtalelse.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører i direktivforslaget, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Kommissionen anfører som begrundelse følgende:

”Selv om problematikkerne og bevæggrundene for at gribe ind [...] kan tilskrives forskellige omstændigheder, synes deres skadelige virkninger kun at kunne håndteres effektivt gennem fælles tiltag, dvs. at en tilnærmelse af selskabsskattesystemerne i Unionen vil fjerne forvriddingerne i markedet ved at skabe mere fair og sammenhængende skatteforhold for virksomhedernes aktivitet. Det er indlysende, at dette mål ikke kan nås ved ensidige og ukoordinerede tiltag i medlemsstaterne, men kun kan opfyldes ved tiltag på EU-plan. Initiativer, der planlægges og implementeres enkeltvis af medlemsstaterne, vil blot fastholde og måske selv forværre den nuværende situation, eftersom skattesubjekterne stadig vil skulle håndtere 28 forskellige og ind imellem modstridende skattesystemer.

Formålet med den påtænkte relancering af det fælles konsoliderede selskabsskattegrundlag er at imødegå behovet for øget vækst og jobskabelse i det indre marked og at bekæmpe aggressiv skatteplanlægning. I bund og grund vil opfyldelsen af disse mål bidrage til at løse problemer, der dækker bredere end de enkelte medlemsstater og derfor i sagens natur kræver en fælles tilgang. Enhver foranstaltning vil således kun kunne give resultater, hvis reglerne anvendes på samme måde i hele det indre marked. I modsat fald vil selskabsskattelandskabet forblive opdelt med rig mulighed for den videre udbredelse af skattehindre og illoyal skattekonkurrence.

De forskellige metoder til skatteundgåelse foregår desuden i dag primært på tværs af grænserne. Det er netop samspillet mellem forskellige skattesystemer, der giver mulighed for misbrug eller gør det lettere at udnytte uoverensstemmelser i samspillet mellem nationale selskabsskattegrø. Det forhold, at EU er et indre marked med en høj grad af integration, indebærer øget aktivitet på tværs af grænserne, hvilket understreger betydningen af at nå til enighed om fælles løsninger.

I betragtning af det påtænkte initiativs omfang og virkninger kan dets mål, nemlig at mindske de markedsforvridninger, som skyldes samspillet mellem 28 nationale skatteordninger, og at skabe mere gunstige investeringsvilkår i det indre marked, bedre nås på EU-plan.

Størsteparten af hovedelementerne af det fælles konsoliderede selskabsskattegrundlag kan kun håndteres gennem fælles tiltag. For eksempel vil uoverensstemmelserne i den retlige kvalificering af enheder eller betalinger, som fører til dobbeltbeskatning eller dobbelt ikke-beskatning, blive udryddet i forhold mellem selskaber, som anvender de fælles selskabsskatte regler. Særskilte tiltag fra medlemsstaternes side vil i bedste fald kun kunne løse problemerne bilateralt. Grænseoverskridende udligning af overskud vil pr. definition fungere bedst, hvis alle medlemsstaterne giver mulighed herfor, selv om den bilaterale tilgang ikke bør udelukkes som den næstebedste metode. Skattefrie koncernomstruktureringer, udryddelsen af komplekse koncerninterne afregningspriser og fordelingen af indtægter på koncernplan ved hjælp af en fast formel har et grænseoverskridende udsæt og kan alene håndteres inden for rammerne af fælles lovgivning.”

Kommissionen anfører endvidere, at forslaget er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet med følgende begrundelse:

”De påtænkte foranstaltninger er både egnede til og nødvendige for at nå det ønskede mål. De går ikke videre end at ensrette selskabsskattegrundlaget, hvilket er en forudsætning for at få nedbrudt de identificerede hindringer, som forvrider det indre marked. Relanceringen af det fælles konsoliderede selskabsskattegrundlag begrænser ikke medlemsstaternes beføjelser til selv at bestemme omfanget af deres skatteindtægter for at nå deres budgetpolitiske mål. Det påvirker således ikke medlemsstaternes ret til at fastlægge deres egne selskabsskattesatser.

Til trods for at Kommissionen gentagne gange har slået til lyd for behovet for at koordinere national skattepraksis, er det tydeligt, at koordinering alene ikke er tilstrækkeligt til at fjerne de skatterelaterede forvridninger i det indre marked. Erfaringerne har vist, at koordinering er en langsommelig proces, og resultaterne af tidligere forsøg har indtil videre været beskedne. Koordineringen på skatteområdet vedrører desuden som oftest specifikke spørgsmål og kan ikke bruges til at løse de mange forskellige problemer, som selskaberne står over for i det indre marked, og som kræver en helhedsløsning.

Tanken er, at de områder under det fælles konsoliderede selskabsskattegrundlag, som vil være obligatoriske, opdeles således, at det kun vil gælde de nødvendige kategorier af skatte subjekter, nemlig selskabskoncerner over en vis størrelse. Det er typisk koncerner med høje indtægter, der råder over tilstrækkelige ressourcer til at give sig af med forskellige metoder til aggressiv skatteplanlægning.

Det følger heraf, at de påtænkte regler ikke vil gå videre, end hvad der er nødvendigt for at nå traktatens mål om et mere velfungerende indre marked.”

Den danske regering er enig i, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet. De administrative lempelser for erhvervslivet i form af et fælles regelsæt kan alene opnås ved fælles regulering. Desuden medfører den fælles regulering, at visse former for dobbeltbeskatning vil blive undgået.

6. Gældende dansk ret

Det danske selskabsskattegrundlag afviger på en række punkter betydeligt fra Kommissionens forslag til et fælles selskabsskattegrundlag (CCTB). De væsentligste forskelle på CCTB og det danske selskabsskattegrundlag er følgende:

Afskrivningsregler

Grundlæggende minder afskrivningsreglerne i forslaget om de danske regler. Der er dog enkelte væsentlige forskelle, som overordnet set medfører, at afskrivningsreglerne i CCTB-forslaget må vurderes som værende mere restriktive end de gældende danske regler.

- Grænsen for straksafskrivninger er højere efter de danske regler (12.900 kr. (2016-niveau)) end efter CCTB-forslaget (ca. 7.500 kr.).
- Kontorbygninger kan ikke afskrives efter de danske regler, mens de efter CCTB-forslaget kan afskrives over 40 år.
- Immaterielle aktiver afskrives efter de danske regler maksimalt over 7 år, efter CCTB-forslaget over restløbetiden eller 15 år.
- Efter de danske regler er det frivilligt, om der foretages afskrivninger. Efter CCTB-forslaget er afskrivninger obligatoriske.

Fradrag for egenkapitalfinansiering

Efter gældende dansk skattelovgivning gives der ikke som i CCTB-forslaget fradrag for egenkapitalfinansiering. Regeringen har i forbindelse med 2025-planen foreslået, at der indføres et fradrag for egenkapitalforrentning (kaldet ACE-fradrag (allowance for corporate equity)).

Super-fradrag for forskning- og udvikling

I Danmark gives der fradrag for forsknings- og udviklingsomkostninger, men der er ikke adgang til at få fradrag for mere end 100 pct. af udgifterne til forskning og udvikling som i CCTB-forslaget. Regeringen har som led i helhedsplanen foreslået et midlertidigt ekstra fradrag for merinvesteringer i forskning og udvikling på 50 pct. for små og mellemstore virksomheder (i alt 150 pct.) og 25 pct. for store virksomheder (i alt 125 pct.) frem til 2025. Regeringens forslag er dog mindre favorabelt for virksomhederne.

Kulbrinteindkomst

Der er ingen særlige kulbrinteindkomstregler i CCTB-forslaget svarende til den danske kulbrintebeskatning. Indkomsten vil derfor skulle opgøres efter de almindelige regler i CCTB-forslaget.

Der gælder i dag en særlig skattesats for kulbrinteindkomst. Det antages, at der stadig kan fastsættes en særlig skattesats for kulbrinteindkomst, idet direktivet overlader det til medlemsstaterne at fastsætte selskabsskattesatsen.

Beskatning af avance og udbytte på porteføljeaktier

Efter dansk lovgivning er selskaber skattefrie af avancer på noterede porteføljeaktier, mens alene 70 pct. af udbytte medregnes i den skattepligtige indkomst. Efter CCTB-forslaget er alle avancer og udbytter på porteføljeaktier skattepligtige, uanset om der er tale om noterede eller unoterede aktier. CCTB-forslaget vil på dette punkt være en stramning i forhold til gældende danske regler.

Underskud

Efter dansk skattelovgivning er der uendelig fremførsel af underskud ligesom i CCTB-forslaget. Fremført underskud skal som udgangspunkt modregnes i selskabets overskud i efterfølgende indkomstår. De danske regler indeholder en bestemmelse om, at underskud fra tidligere indkomstår kan fradrages fuldt ud i et efterfølgende indkomstår, når underskuddet ikke overstiger et grundbeløb på 7.852.500 kr. (2016-niveau). Resterende underskud kan alene fradrages i 60 pct. af den del af årets skattepligtige indkomst, der overstiger grundbeløbet. CCTB-forslaget er således mere lempeligt end de gældende danske regler.

National sambeskatning

Efter dansk skattelovgivning sambeskattes danske koncernselskaber og udenlandske koncernselskabers faste driftssteder i Danmark. Selskaber anses for at være koncernselskaber, når et selskab direkte eller indirekte har bestemmende indflydelse (dvs. som udgangspunkt flertallet af stemmerne) i det andet selskab. Sambeskatningen medfører, at overskudsgivende koncernselskaber kan modregne evt. underskud, der er opstået i andre koncernselskaber. Efter de danske regler kan koncernen endvidere vælge international sambeskatning, hvorved det også sker sambeskatning med alle koncernens udenlandske selskaber.

CCTB-forslaget indeholder alene en bestemmelse om midlertidig modregning af underskud i direkte ejede udenlandske koncernselskaber og faste driftssteder.

Mindre robuste værnsregler

Både CCTB-forslaget og de danske selskabsskatte regler indeholder en række værnsregler. Der er f.eks. regler om CFC-beskatning, rentefradragsbegrænsning og regler mod dobbeltfradrag og forskellige kvalifikationer (hybride mismatches) i begge regelsæt.

CCTB-forslaget indeholder en CFC-beskatningsregel, hvorefter der skal ske beskatning af mobile indkomster i lavt beskattede datterselskaber (CFC-beskatning). Reglen gælder dog som udgangspunkt alene i forhold til datterselskaber uden for EU/EØS. Den danske CFC-beskatning finder derimod anvendelse, uanset hvor datterselskabet er hjemmehørende. Den danske regel finder således også anvendelse i forhold til danske moderselskaber med datterselskaber i andre EU-lande.

CCTB-forslaget indeholder en rentefradragsbegrænsningsregel, der i store træk svarer til den minimumsbestemmelse, der indgår i skatteundgåelsesdirektivet. Det indeholder ikke en regel svarende til selskabsskatte lovens § 11 B, hvorefter koncerner maksimalt kan fra-

drage nettorenteudgifter m.v., der svarer til en normalforrentning af koncernens skattepligtige aktiver. Ved indførelsen af selskabsskattelovens § 11 B blev det skønnet, at den varige provenugevinst af bestemmelsen ville være i størrelsesordenen af 2,5 mia. kr.

CCTB-forslaget indeholder også bestemmelser, der skal forhindre dobbelt-ikke-beskatning som følge af hybride mismatches. De foreslåede regler dækker imidlertid ikke alle de situationer, der er dækket af de gældende danske regler. De gældende danske regler indeholder f.eks. en bestemmelse i selskabsskattelovens § 2 C, hvorefter kommanditselskab, der er transparent efter danske skatteregler, skal anses for at være et skattepligtigt selskab, hvis de udenlandske ejere anser kommanditselskabet for at være et skattepligtigt selskab. Uden bestemmelsen ville koncernen kunne have selskaber, der hverken er skattepligtige i Danmark eller i udlandet. Disse skattefrie selskab ville dermed kunne modtage indkomster fra patenter eller lignende uden beskatning nogetsteds. Dette er forhindret med selskabsskattelovens § 2 C. Dette forhindres ikke i CCTB-forslaget.

Samlet set vil de værnsregler, der er medtaget i forslaget, ikke i tilstrækkelig grad sikre, at det nuværende danske selskabsskattegrundlag kan opretholdes.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget vil medføre behov for væsentlige ændringer af den danske selskabsskatte Lovgivning. Dette gælder meget store dele af selskabsskatte Loven samt væsentlige dele af f.eks. afskrivningsloven, aktieavancebeskatningsloven, kulbrinteskatteloven, kursgevinstloven og ligningsloven.

Herudover kan ændringerne som følge af CCTB medføre betydelige afledte ændringer af den øvrige indkomstbeskatning. Dette gælder f.eks. aktieavancebeskatningen af personer, fondsbeskatningen og beskatningen af personligt drevne virksomheder.

Vurderingen af de lovgivningsmæssige konsekvenser forudsætter en omfattende analyse, der ikke er foretaget på nuværende tidspunkt.

Statsfinansielle konsekvenser

Indførelsen af CCTB vil medføre en betydelig omlægning af reglerne for opgørelse af den danske selskabsskattebase, og en kvantitativ vurdering af de provenumæssige konsekvenser vil kræve en nærmere analyse.

Mere restriktive afskrivningsregler og øget beskatning af selskabernes indtægter fra noterede porteføljeaktier vil isoleret set trække retning af et merprovenu. I modsat retning trækker en række elementer herunder:

- Superfradrag for forskning og udvikling.
- Kulbrinteindkomst medregnes i den almindelige selskabsskattebase.
- Fuld ret til fremførelse af tidligere års underskud
- Fradrag for egenkapitalfinansiering (indgår også i regeringens forslag til en 2025-plan)

- Mindre virksomheder vil frit kunne vælge at opgøre deres selskabsskattebase efter CCTB fremfor efter de danske regler. Dette giver dem mulighed for at vælge det regelsæt, der minimerer beskatning.
- Lempeligere værnsregler og dermed øget risiko for profit shifting.

Samlet set vurderes CCTB-forslaget umiddelbart at medføre en væsentlig smallere og mindre robust selskabsskattebase end efter de gældende danske regler. Dette vil isoleret set trække i retning af en betydelig reduktion i selskabsskatteprovenu. Hvis den danske stat skal opretholde det nuværende selskabsskatteprovenu, må det derfor forventes at være nødvendigt med en forhøjelse af satsen fra det nuværende niveau på 22 pct.-point (25 pct.-point for kulbrintevirksomhed).

Samfundsøkonomisk og erhvervsøkonomiske konsekvenser

Indførelse af CCTB vil medføre en administrativ lettelse for multinationale selskaber med aktiviteter i mange EU-lande, da de fremadrettet vil kunne opgøre deres selskabsskattegrundlag efter ét fælles regelsæt.

For de fleste virksomheder vurderes omlægningen at føre til en lempeligere opgørelse af deres skattepligtige indkomst og dermed en lavere effektiv beskatning, hvis de nuværende selskabsskattesatser fastholdes (jf. afsnit om de statsfinansielle konsekvenser).

Den lempeligere effektive beskatning vil isoleret set trække i retning af øgede investeringer, hvilket bl.a. vil styrke produktiviteten og virksomhedernes konkurrenceevne.

Det bemærkes dog, at en del af lempelsen består i mindre robuste værnsregler, hvilket vil gøre det lettere for virksomhederne at kanalisere profit fra Danmark til lande med lempeligere beskatning (profit shifting). Dette trækker isoleret i retning af, at de positive dynamiske effekter bliver mindre pr. provenukrone ved indførelse af CCTB end ved lempelser af de nuværende danske selskabsskatte regler fx via en nedsættelse af selskabsskattesatsen eller indførelse af en ACE. Heri ligger også, at en evt. neutralisering af mindreprovenu ved indførelse af en CCTB ved en forhøjelse af de danske selskabsskattesatser kan føre til en øget effektiv selskabsbeskatning ift. i dag – det vil have en negativ effekt på investeringerne og væksten i samfundsøkonomien.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Det vurderes, at CCTB-forslaget vil betyde administrative lettelser for erhvervslivet. Dette vil primært være en følge af, at koncernerne alene skal anvende ét fælles regelsæt for beregningen af dets skattepligtige indkomst i hele EU.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Direktivforslaget blev den 8. november 2016 sendt i høring hos Advokatsamfundet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Borger- og Retssikkerhedschefen, CEPOS, Cevea, Danmarks Rederiforening, Dansk Aktionærforening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Danske Advokater, DI, DVCA, Erhvervsstyrelsen – Team Effektiv Regulering, Finansrådet, Forsikring & Pension, FSR – danske revisorer, IBIS, Kraka, KL, Landsskatteretten, Mellemfolkeligt Samvirke, Realkreditforeningen, Realkreditrådet, Skatteankestyrelsen og SRF Skattefaglig Forening. Der blev anmodet om bemærkninger senest den 7. december 2016.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det var ikke muligt at opnå enighed om Kommissionens oprindelige CCCTB-forslag fra 2011. De elementer, der kunne opnås enighed om på kort sigt, og som i øvrigt også var omhandlet af de efterfølgende BEPS-anbefalinger, blev sat sammen til et nyt direktiv, nemlig skatteundgåelsesdirektivet. Det må forventes fortsat at være vanskeligt at opnå enighed om en fælles selskabsskattebase (CCTB) og en konsolideret base (CCCTB).

De første tilkendegivelser fra medlemslandene indikerer, at der vil være lande, der principielt støtter formålet med CCTB-forslag, herunder opsplittningen i to forslag, og at det er gjort obligatorisk for større koncerner, men som har visse problemer med den konkrete udformning af selskabsskattegrundlaget. Der vil på den anden side være lande, der er betænkelige ved, at de enkelte medlemsstater ikke længere vil kunne tilpasse selskabsskattegrundlaget af hensyn til den overordnede økonomiske politik eller af hensyn til at beskytte mod aggressiv skatteplanlægning.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er som udgangspunkt positiv over for tiltag, der kan dæmme op for skatteundgåelse og udvanding af de enkelte landes skattegrundlag samt sikre fair selskabsbeskatning og lige konkurrencevilkår for virksomheder i EU. Fastsættelse af skatter og afgifter vil fortsat skulle fastholdes som et nationalt anliggende, og man bør på EU-plan være tilbageholdende med harmoniseringsbestrebelse i forhold til, hvordan medlemslandenes skattelovgivning indrettes. Det gælder særligt tiltag, som ligger udover, hvad der er nødvendigt for en effektiv bekæmpelse af skatteundgåelse og skatteunddragelse.

CCTB-forslaget vil medføre, at medlemslandene får ens regler for opgørelsen af den skattepligtige indkomst for store koncerner, der skal anvende reglerne, og for koncerner og selskaber, der vælger at anvende reglerne. Dette kan medføre væsentlige administrative lettelser for koncernerne og selskaberne. Desuden vil visse dobbeltbeskatningssituationer formentligt kunne undgås som følge af harmoniseringen. Det er dog væsentligt at være opmærksom på, at CCTB-forslaget ikke indeholder nogen regler, som medlemsstaterne ikke selv vil kunne indføre i deres egen lovgivning.

CCTB-forslaget vil endvidere være et nødvendigt første trin i indførslen af CCCTB-forslaget. Der vil dog ikke være nogen garanti for, at en vedtagelse af CCTB også vil medføre, at der kan opnås enighed om CCCTB.

Danmark har en bredere selskabsskattebase end de fleste andre europæiske lande. Den danske base er som nævnt under de statsfinansielle konsekvenser også bredere, end CCTB-forslaget lægger op til. Fra dansk side finder man, at en relativt bred base kombineret med relativt lave skattesatser er en mere effektiv måde at skabe et givet provenu end en smal base med tilsvarende højere skattesatser, og udviklingen i Danmark er i de seneste mange års gået i retning af en bredere selskabsskattebase og lavere skattesatser. CCTB-forslagets relativt smallere base vil kunne medføre et provenutab for Danmark. Det er et centralt hensyn for Danmark, at forslaget ikke fører til et betydeligt mindreprovenu. Regeringen er dog positivt indstillet over for retningen i tiltagene, som skal fremme forskning og udvikling, og som skal fremme vækst og investeringer.

Værnsreglerne i CCTB-forslaget svarer til de værnsregler, som medlemsstaterne allerede er forpligtet til at indføre som følge af skatteundgåelsesdirektivet. CCTB-forslaget vurderes derfor ikke i sig selv at bidrage til bekæmpelsen af skatteundgåelse.

En fuld harmonisering af skattebasen vil endog indebære en risiko for, at Danmark ikke vil kunne opretholde de nuværende værnsregler mod aggressiv skatteplanlægning, som Danmark ellers vil kunne opretholde, når skatteundgåelsesdirektivet træder i kraft, da skatteundgåelsesdirektivet bygger på princippet om minimumsharmonisering. Det er vigtigt for Danmark, at forslaget bidrager til bekæmpelse af skatteundgåelse og ikke øger risikoen for skatteundgåelse. Danmark vil derfor have fokus rettet imod, at en fælles selskabsskattebase bliver så robust, at mulighederne for uønsket skatteplanlægning minimeres fx ved, at værnsreglerne gøres til minimumsregler ligesom i skatteundgåelsesdirektivet.

I tilfælde af indførelse af en fælles selskabsskattebase på EU-niveau vil de nationale muligheder for at indrette selskabsskattebasen blive reduceret. Bliver medlemslandene først enige om et fælles selskabsskattegrundlag på EU-niveau, vil der efterfølgende ikke kunne ændres noget i CCTB-selskabsskattegrundlaget, uden at Kommissionen først fremsætter et ændringsforslag og alle medlemslandene derefter bliver enige om ændringen. Det vil med CCTB således ikke være muligt for medlemslandene selv at tilrette erhvervsbeskatningen, fx i tilrettelæggelsen af den overordnede økonomiske politik og finanspolitik eller med sigte på at lukke eventuelle huller i selskabsskattelovgivningen. Det vil dog fortsat være muligt at lave begunstigende nationale selskabsregler for koncerner med en omsætning på mindre end 750 mio. euro (ca. 6,5 mia. kr.). Det vil alene gælde begunstigende regler, idet koncernerne vil kunne fravælge skrapere nationale ved at tilvælge CCTB'en.

Den endelige stillingtagen til CCTB må afvente resultaterne af drøftelserne i Rådet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Et samlenotat om sagen har den 4. november 2016 været forelagt for Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN-mødet den 8. november 2016.